

OPIS DOBREJ PRAKTYKI

1. Dane dotyczące podmiotu ubiegającego się o wpis

nazwa inicjatywy	I Światowy Zjazd Orawian w dniach 19-22.07.2012 r.
nazwa podmiotu	Antoni Karlak
dokładny adres	ul. 3-go Maja 1; 34-480 Jabłonka (podano adres Urzędu Gminy)
gmina	Jabłonka
powiat	nowotarski
województwo	małopolskie
telefon	+48 18 2611100
adres strony internetowej	www.zjazdorawian.pl
faks	+48 18 2652468
adres e-mail	sekretariat@jablonka.pl

2. Charakter podmiotu

Obywatele zorganizowani (zaznacz):

- w radach i komitetach utworzonych przez władze publiczne
- w radach i komitetach zorganizowanych z inicjatywy mieszkańców
- zebraniach wiejskich i sołectwach
- w organizacjach pozarządowych
- nieformalnych grupach obywatelskich
- indywidualne osoby

3. Rodzaj(e) podjętych działań na rzecz realizacji potrzeb społeczności lokalnej (zaznacz):

- realizacja zadań publicznych na zlecenie władz lokalnych
- działalność charytatywna i opiekuńcza
- działalność edukacyjna i wychowawcza
- działalność wspierająca rozwój społeczności lokalnej
- działalność na rzecz podniesienia warunków życia
- działalność na rzecz zachowania i rozwoju lokalnych wartości kultury i tradycji

4. Przedmiot działalności

I Światowy Zjazd Orawian to wielopokoleniowe spotkanie osób, które identyfikują się z orawską ziemią i tutaj szukają swoich korzeni. Latem 2012 roku Orawianie rozrzucony po całej Polsce, Europie i na innych kontynentach spotkali się na rodzinnej ziemi, by podkreślić swoją tożsamość, przywiązanie do wiary ojców i umiłowanie kultury swoich przodków. Cztery dni wspólnego świętowania, spotkań, rozmów i wymiany spostrzeżeń pokazały, że Orawianie potrafią być jednością i razem tworzyć coś wielkiego.

5. Opis działań

Skomplikowana historia Orawy spowodowała, że jej mieszkańcy od dawien dawna byli zmuszeni do emigracji. Nasi przodkowie, szukając lepszego życia, wyjeżdżali w celach zarobkowych głównie do Ameryki i krajów Europy Zachodniej. *Zjazd Orawian* został pomyślany jako integracja Orawian żyjących na Orawie i tych rozrzuconych po całym świecie. Inicjatorem tego przedsięwzięcia był Antoni Karlak piastujący funkcję Wójta Gminy Jabłonka. Podczas swej wizyty w Chicago na zaproszenie Klubu Babia Góra, widząc tęsknotę za małą i dużą ojczyzną, dostrzegł potrzebę zorganizowania spotkania Orawian, dla tych, którzy dawno nie byli w Polsce oraz dla tych, którzy znają ją tylko z opowieści rodziców lub dziadków.

Zrodzenie się tego pomysłu było podstawą utworzenia Komitetu Organizacyjnego, który odpowiadał za przygotowanie i przeprowadzenie *Zjazdu*. Powołano także stowarzyszenie „Zjazd Orawian” odpowiedzialne za finansowe zabezpieczenie przedsięwzięcia. Rozmach projektu wymagał również powołania: patronatu i komitetu honorowego oraz patronatu medialnego. Organizację działań ułatwiło wytyczenie konkretnych celów: integrację Orawian, tych żyjących na Orawie i mieszkających w różnych zakątkach Polski i świata; ugruntowanie orawskiej tożsamości, opartej na głębokiej katolickiej wierze, tradycji i przywiązaniu do orawskich zwyczajów; promocję Orawy jako krainy o bogatej tradycji, kulturze i historii, przekonanie, że Orawa może łączyć, a nie dzielić; udowodnienie, iż Orawa jest miejscem ciekawym, pięknym, atrakcyjnym turystycznie; sprowadzenie na Orawę środowisk emigracyjnych; ukazanie Orawy jako krainy pogranicza, gdzie na przestrzeni wieków współistniało kilka różnych etnicznie kultur; jako krainy tolerancyjnej, otwartej na innych, wpisującej się w ideę Unii Europejskiej „Jedności w różnorodności”. Dzięki zaangażowaniu członków Komitetu Organizacyjnego, w skład którego weszli przedstawiciele lokalnych środowisk, udało się zorganizować czterodniowy, zróżnicowany i bogaty kulturowo program spotkania, w którym każdy z uczestników *Zjazdu* znalazł interesujące dla siebie wydarzenie. Za uczestników przedsięwzięcia uznać można nie tylko mieszkańców i sympatyków Orawy bezpośrednio uczestniczących w *Zjeździe*, ale też tych, którzy śledzili to wydarzenie na bieżąco za pośrednictwem mediów.

6. Ocena efektów wdrożenia projektu dla zaangażowania mieszkańców w realizację zadań publicznych

Działania składające się na organizację *Zjazdu* w takiej formie i rozmachu nie były nigdy wcześniej realizowane. Organizacja projektu wymagała podjęcia szeregu działań nowatorskich. Został powołany Komitet Organizacyjny, na którego barkach spoczęła organizacja przedsięwzięcia. W działaniach brali udział ludzie z wielu krajów europejskich i pozaeuropejskich (Słowacja, Węgry, Czechy, Niemcy, Szwajcaria, Austria, Irlandia, Wielka Brytania, Włochy, Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, Kanada, Argentyna, Izrael, Tanzania, Australia, Nowa Zelandia). Dokładna liczba ludzi uczestniczących w imprezach zorganizowanych w ramach *Zjazdu* jest trudna do oszacowania z uwagi na ich specyfikę. W przybliżeniu możemy liczbę tę określić na około 10 tysięcy osób.

Organizując *I Światowy Zjazd Orawian*, udało się osiągnąć wszystkie zamierzone cele. O powodzeniu tego przedsięwzięcia świadczy ogromne zainteresowanie wśród mieszkańców i gości. Pamiątką projektu są trzy publikacje książkowe oraz nagranie audiowizualne. Zorganizowanie takiego przedsięwzięcia wywarło również silny wpływ na lokalne środowisko, które chętnie zaangażowało się w jego realizację.

To kilkudniowe święto orawskiej kultury spowodowało, że w ludziach odżyło zainteresowanie lokalną kulturą, członkostwem w regionalnych zespołach i kapelach. Pokłosiem tego wyjątkowego spotkania jest realizacja kolejnych lokalnych inicjatyw. Efekty podjętych działań wykraczają poza ramy czasowe i terytorialne *Zjazdu*. Część przedsięwzięć wpisała się na stałe w kalendarz imprez cyklicznych. W przyszłości będzie to procentowało i pozwoli na realizację szeregu nowych inicjatyw.

7. Oszacowanie nakładów poniesionych na organizację i realizację projektu

Za stronę finansową organizacji *I Światowego Zjazdu Orawian* odpowiadało utworzone w tym celu stowarzyszenie „Zjazd Orawian”. Przeprowadzenie wydarzenia o tak dużej skali było możliwe dzięki hojności prywatnych sponsorów oraz społecznej pracy wolontariuszy. W trakcie *Zjazdu* zorganizowano szereg imprez, spotkań, konferencji itp.

Poniżej program Zjazdu:

DZIEŃ PIERWSZY

czwartek, 19 lipca 2012 r.

- 15.20 Orawski przemarsz spod Urzędu Gminy do kościoła w Jabłonce.
- 16.00 Msza św. koncelebrowana pod przewodnictwem ks. biskupa Jana Szkodonia w kościele pw. Przemienienia Pańskiego w Jabłonce.
Po Mszy św. koncert organowy w wykonaniu Andrzeja Łuki.
- 18.00 Uroczyste otwarcie i poświęcenie Orawskiego Centrum Zdrowia w Jabłonce.
- 19.00 Uroczyste otwarcie Pierwszego Światowego Zjazdu Orawian i odsłonięcie przed Urzędem Gminy obelisku upamiętniającego Pierwszy Światowy Zjazd Orawian.

- Koncert połączonych orkiestr dętych na placu przed Urzędem Gminy.
Orkiestry dęte z gmin: Jabłonka, Lipnica Wielka oraz z miast partnerskich: Trstena (SK), Twardoszyn (SK),
Wolbórz (PL), Nagymányok (H).
Orawski poczęstunek.
- 20.00 Powitanie gości i przemówienia okolicznościowe w siedzibie Orawskiego Centrum Kultury w Jabłonce.
- 22.00 Widowisko słowno-muzyczne pt. *Co mnie tak dzierzy przy Tobie, Orawo cz. I* w Orawskim Centrum Kultury.

DZIEŃ DRUGI

piątek, 20 lipca 2012 r.

- 9.00 Warsztaty w Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej.
- 12.00 Warsztaty w Orawskiej Bibliotece Publicznej dla przedstawicieli Gmin Partnerskich.
- 13.00 Otwarcie I Kiermaszu Sztuki na Orawie – parking przy Urzędzie Gminy w Jabłonce.
- 14.00 Konferencja pt. „Orawa bliżej świata – świat bliżej Orawy” – Orawskie Centrum Kultury:
Referaty wygłosili: Andrzej Madeja, Andrzej Woszczek, Krzysztof Staszekiewicz, Stefan Lopinsky, Antoni Wontorczyk, Jan Łaciak.
- 16.30 Orawskie *posiady* pt. „Czas wspomnienie” Centrum Kultury Górnej Orawy.
- 19.00 Koncert *Orawscy artyści dla Orawy* w sali widowiskowej Orawskiego Centrum Kultury.
Występują:
Andrzej Łuka, Marek i Stefan Nemtusiak, Mateusz Ziółko,
Anna Dudek, Gabriela i Dominika Grzybac, Karolina Kowalczyk z zespołem ARVA, Anna Bugajska i Anita Steckiewicz, Andrzej Dziubek.

DZIEŃ TRZECI

sobota, 21 lipca 2012 r.

JABŁONKA

- 10.00 Spotkanie z Polonią amerykańską w Orawskiej Bibliotece Publicznej.
Sadzenie dębów jedności w miniparku obok Urzędu Gminy.
I Kiermasz Sztuki na Orawie – parking przy Urzędzie Gminy.
- 12.00 Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej na stadionie sportowym.
Drużyny: Trstena, Wendekova, Orawa Jabłonka, Orawa Chicago.
- 16.30 Koncert Andrzeja Dziubka z zespołem De Press – stadion sportowy w Jabłonce.
- 19:30 Zabawa biesiadna – stadion sportowy w Jabłonce.

LIPNICA WIELKA

- 19.00 Widowisko „Co mnie tak dzierzy przy Tobie, Orawo” cz. II – Przywarówka.

W wykonaniu orawskich zespołów: Orawa z Chicago, Orawiacy z Lipnicy Wielkiej, Orawianie z Lipnicy Wielkiej – Przywarówka, Orawska Grupa Teatralna, grupa Związku Podhalan w Lipnicy Wielkiej oraz muzyki orawskie;
Orkiestra Dęta z Lipnicy Wielkiej, *Gorzowiacy* z Gorzowa Wlkp.

21.30 Orawska watra.

DZIEŃ CZWARTY

niedziela, 22 lipca 2012 r.

- 10.30 Msza św. w kościele pw. św. Jana Chrzciciela w Orawce koncelebrowana pod przewodnictwem ks. biskupa Jana Szkodonia.
- 14.30 Orawski orszak przemarsz spod Urzędu Gminy na stadion sportowy w Jabłonce.
- 15.00 Otwarcie XXI *Orawskiego Lata* – stadion sportowy w Jabłonce.
- 15:05 Występ Orkiestry Dętej z Jabłonki.
- 15:15 Trombity Haniaczyków. Orawskie muzyki.
- 16.00 Wręczenie Nagrody Wójta Gminy Jabłonka „Pasterski Róg”.
- 17.00 Występy zespołów i kapel regionalnych: Orawa z Chicago, muzyka Żurków z Chicago, Małe Podhale z Jabłonki, Rombań z Chyżnego, Orawianie z Lipnicy Wielkiej, Serdocki z Podszkła, Skalniok z Zubrzycy Górnej, konkursy: popisy hajduków, masło moje masło, wspinanie na pal.
- 19.00 Ogłoszenie wyników konkursów.
- 19.30 Występ zespołu folklorystycznego „Oravan” z Niżnej na Słowacji.
- 20.00 Występ kapeli węgierskiej z Nagymányok.
- 20.30 Koncert gwiazdy „Orawskiego Lata” – Eleni.
- 22.00 Pokaz sztucznych ogni i zakończenie *I Światowego Zjazdu Orawian*.

8. Czy napotkali Państwo trudności, z którymi należało się zmierzyć, aby zrealizować projekt?

W trakcie projektu nie napotkano trudności, które zagrażałyby realizacji zamierzonych celów.

9. Zalecenia dla innych podmiotów zainteresowanych wdrożeniem projektu

Organizacja przedsięwzięcia wymagała udziału ludzi reprezentujących różne profesje i grupy mieszkańców oraz uczestnictwa osób spoza granic Polski.